

ธนาคารโค-กระบือ เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ

The Royal Cattle-Buffalo Bank for Farmers

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงใส่พระทัยด้านปศุสัตว์ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการทำเกษตรของคนไทย

ความเป็นมา

โค-กระบือมีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตคนไทยมาแต่โบราณ เป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญมาก เพราะช่วยทุ่นแรงชาวนาในกระบวนการผลิตข้าวเกือบทุกขั้นตอน ตั้งแต่ไถพรวน นวดข้าว ขนย้ายผลผลิต รวมถึงใช้ลากเกวียนเพื่อการขนส่งอีกด้วย แต่ในปัจจุบันความก้าวหน้าและการขยายตัวของเทคโนโลยี ทำให้เกษตรกรหันมาใช้เครื่องจักรและเครื่องมือทุ่นแรงที่มีประสิทธิภาพและให้ผลผลิตสูง ซึ่งต้องใช้เงินทุนจำนวนมาก เกษตรกรที่มีฐานะยากจนจึงไม่สามารถดำเนินวิถีการผลิตเช่นนี้ได้ ในขณะเดียวกันก็พลอยได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพราะโค-กระบือกลายเป็นสิ่งหายากและมีราคาสูง จากการศึกษาของธนาคารโลกพบว่า ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเกษตรกรร้อยละ ๒๐ ที่ไม่มีโค-กระบือเป็นของตนเอง ต้องเช่าโค-กระบือในอัตราค่าเช่าสูงคิดเป็นข้าวเปลือก ๕๐-๑๐๐ ถังต่อปี บางครั้งผลผลิตที่ได้ก็ไม่เพียงพอที่จะชำระค่าเช่า ทำให้เกษตรกรเกิดภาระหนี้สิน ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของความยากจนและความเดือดร้อนในการดำรงชีวิต

Background

Cattle and buffalo have been a part of Thai life for a long time. They help make agricultural products. They assist farmers in almost every step of farming—from tilling soil and husking rice, to transporting rice. However, with the advance of technology, farmers began using machinery to increase rice-farming productivity. However, it is expensive. Low-income farmers cannot afford to have much machinery. Cattle and buffalo have become less commonly used and more expensive. A study by the World Bank found 20% of the farmers in the northeastern Thailand do not own cattle or buffalo. They rent them in exchange for 750 to 1,500 kilograms of rice per year, in lieu of monetary payment. Sometimes they do not harvest enough rice to pay the rent and they end up having a lot of debt. They get poorer and do not have a good quality of life.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงประกอบพิธีเปิด
ฟาร์มโคนมและศูนย์ฝึกอบรมการเลี้ยงโคนมไทย-เดนมาร์ก พ.ศ. ๒๕๐๕

พระราชกรณียกิจด้านการปศุสัตว์

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงใส่พระทัยด้านการปศุสัตว์เสมอมา ทรงมีพระราชดำริว่า

“อาชีพทางการเกษตรเป็นอาชีพที่สามารถทำควบคู่ไปกับการเลี้ยงสัตว์ได้เพราะทั้งสองอย่างนี้สามารถเกื้อกูลกันคล้ายกับน้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า เช่นว่า การเพาะปลูกก็สามารถนำผลผลิตเป็นอาหารให้กับสัตว์ที่เลี้ยง และมูลของสัตว์ที่เลี้ยงนั้นก็ยังสามารถนำมาเป็นปุ๋ยเพื่อเพิ่มสารอาหารแก่ดิน ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพมากขึ้น โดยเฉพาะโค-กระบือที่สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องทุ่นแรงได้ จึงนับว่าการเกษตรและการปศุสัตว์เป็นสิ่งที่ควรค่าแก่การนำมาผสมผสานเพื่อประกอบอาชีพอย่างที่สุด”

พระองค์ทรงสนับสนุนให้เกษตรกรทุกครัวเรือนเลี้ยงสัตว์ควบคู่ไปกับการเพาะปลูก โดยพระราชทานแนวพระราชดำริให้จัดตั้งหน่วยงานและโครงการมากมายเพื่อช่วยเหลือให้ข้อมูลความรู้ รวมถึงพระราชทานทุนทรัพย์ในการพัฒนากิจการด้านปศุสัตว์ต่างๆ อาทิ องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย จังหวัดสระบุรี โรงงานนมผงสวนดุสิต ในโครงการสวนพระองค์สวนจิตรลดา สหกรณ์โคนมหนองโพ ราชบุรี หมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ จังหวัดนราธิวาส รวมถึงธนาคารโค-กระบือ เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ ทรงติดตามความคืบหน้าและพระราชทานแนวทางการแก้ปัญหาอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ก็เพราะทรงให้ความสำคัญและปรารถนาให้เกษตรกรทุกคนรักษาอาชีพการเกษตรอันเป็นรากฐานของประเทศไทยไว้สามารถพึ่งพาตนเองได้ เพราะหากต่อไปชาวเกษตรกรละทิ้งอาชีพเสียหมด ผลกระทบจากแต่ละพื้นที่ก็จะส่งผลเป็นวงกว้างต่อประเทศไทยรอบด้านโดยเฉพาะเศรษฐกิจ กลายเป็นปัญหาระยะยาวซึ่งยากต่อการแก้ไข จนท้ายที่สุดประเทศไทยก็จะสูญเสียความเป็นประเทศชั้นนำด้านการเกษตรและขาดรายได้หลักของประเทศ

King Bhumibol's Contributions to Livestock Production

King Bhumibol Adulyadej paid attention to livestock production:

“Farming goes hand in hand with livestock production; they support each other. Some crops become animal food. Animal feces are made into fertilizer, which increases the nutrients within the soil. Better soil helps plants grow—yielding better crops. Cattle and buffalo are labor-saving animals. Farming and livestock production shouldn't be considered separately, because if one goes well, so goes the other. They both help farmers make a living.”

King Bhumibol encouraged every farmer to raise livestock in addition to farming. He established many projects to train farmers in integrated agriculture techniques and spoke about the subject often. He also funded livestock production projects, like the Dairy Farming Promotion Organization of Thailand, located in Saraburi Province, the Suan Dusit Powdered Milk Factory of the Royal Chitralada Projects, the Nongpho Ratchaburi Dairy Cooperative in Ratchaburi, the Livestock Agricultural Village of Muno, Narathiwat Province, and the Royal Cattle and Buffalo Bank. He kept up with the progress of each project because He wanted farmers not to give up on farming because He considered farming the foundation of the Thai economy. He wanted them to earn a living and live sustainably. If farmers gave up on their land and did something else, the people of Thailand would be negatively affected. Business would come to a halt. Thailand would not be able to produce food for its people nor for export. The effects would be dramatic and intractable.

ธนาคารโค-กระบือ เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ

วันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๒ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี ทรงทราบถึงปัญหาเกษตรกรต้องเช่าโค-กระบือไถนาและต้องจ่ายค่าเช่าจนไม่เหลือเงินเลี้ยงครอบครัว จึงมีพระราชดำริให้จัดตั้งโครงการ ธนาคารโค-กระบือ เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ ขึ้น เพื่อช่วยเกษตรกรแบ่งเบาภาระค่าเช่า และเพื่อดำเนินการให้เกษตรกรมีโอกาสเป็นเจ้าของโค-กระบือไว้ใช้แรงงาน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราโชวาทเกี่ยวกับโครงการธนาคารโค-กระบือ เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ แก่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทั่วประเทศ ณ บริเวณโครงการสวนพระองค์สวนจิตรลดา เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ ความว่า

“ธนาคารโคและกระบือก็คือการรวบรวมโคและกระบือ โดยมีบัญชีควบคุมดูแลรักษา แจกจ่ายให้ยืม เพื่อใช้ประโยชน์ในการเกษตรและเพิ่มปริมาณโคและกระบือตามหลักการของธนาคาร ธนาคารโคและกระบือเป็นเรื่องใหม่ของโลกที่มีความจำเป็นเกิดขึ้น เพราะปัจจุบันมีความคิดแต่จะใช้เครื่องกลไกเป็นเครื่องทุนแรงในกิจการเกษตร แต่เมื่อราคาน้ำมันเชื้อเพลิงแพงขึ้น ความก้าวหน้าในการใช้เครื่องกลไกเสียไป จำเป็นต้องหันมาพึ่งแรงงานจากสัตว์ที่เคยใช้อยู่ก่อน เมื่อหันกลับมา ก็ปรากฏว่ามีปัญหามาก เพราะชาวนาไม่มีเงินซื้อโคและกระบือมาเลี้ยงเพื่อใช้แรงงาน ธนาคารโคและกระบือพอจะอนุโลมใช้ได้เหมือนธนาคารที่ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน เพราะโดยความหมายทั่วไป ธนาคารก็ดำเนินกิจการเกี่ยวกับสิ่งที่มีค่ามีประโยชน์ การตั้งธนาคารโคและกระบือ ก็มีให้ว่าตั้งโรงขึ้นมาเก็บโคและกระบือ เพียงแต่มีศูนย์กลางขึ้นมา เช่น อาจจัดให้กรมปศุสัตว์เป็นศูนย์รวม”

ธนาคารโค-กระบือ ตั้งขึ้นเพื่อช่วยให้เกษตรกรมีโอกาสเป็นเจ้าของโค-กระบือไว้ใช้แรงงาน

“...ธนาคารโคและกระบือก็คือการรวบรวมโคและกระบือ โดยมีบัญชีควบคุมดูแลรักษา แจกจ่ายให้ยืม เพื่อใช้ประโยชน์ในการเกษตรและเพิ่มปริมาณโคและกระบือตามหลักการของธนาคาร...”

The Royal Cattle and Buffalo Bank

On June 30, 2522 B.E, King Bhumibol visited Prachinburi Province and He learned farmers needed to rent cattle and buffalo and they had trouble supporting their families. In response, King Bhumibol started the Royal Cattle and Buffalo Bank to reduce their financial burden and ensure farmers would have access to cattle and buffalo to work for them.

King Bhumibol Adulyadej addressed farmers from all over Thailand about the Royal Cattle and Buffalo Bank at the Chitralada Royal Projects Headquarter, on the occasion of Royal Ploughing Day, May 14, 2523 B.E.

“The Cattle and Buffalo Bank is where farmers can lend and borrow cattle and buffalo. We’ll keep records of lending and borrowing so farmers can benefit from it. We also want to increase the number of cattle and buffalo available. The Cattle and Buffalo Bank is a real bank. It is a new concept, however. Usually, when we think about improving livestock technology, we’d think of having machinery to help, but it’s getting more difficult to have machinery because fuel is more expensive. Using machinery isn’t worth it. Instead, we should return to having animals work for us. The Cattle and Buffalo Bank is like a normal bank in that both deal with something valuable: money or cattle and buffalo. The Cattle and Buffalo Bank isn’t just where cattle and buffalo are kept. The bank allows for the lending and borrowing of cattle and buffalo. I’d like the Department of Livestock Development to oversee the bank.”

กรมปศุสัตว์มอบกระบือของธนาคารโค-กระบือแก่เกษตรกร
เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๑

รัฐบาลโดยกรมปศุสัตว์ เริ่มดำเนินการตามโครงการธนาคารโค-กระบือ เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ (ธ.ค.ก.) มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๒ มีชื่อภาษาอังกฤษว่า Royal Cattle-Buffalo Bank for Farmers โดยใช้โค-กระบือของกรมปศุสัตว์จำนวน ๒๘๐ ตัวไปช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากจนในพื้นที่ราบเชิงเขาจังหวัดปราจีนบุรี ด้วยการให้เช่าซื้อและผ่อนส่งใช้คืนในระยะเวลา ๓ ปี หลังจากนั้นได้มีผู้ร่วมบริจาคสมทบโครงการอีกจำนวนมาก โครงการจึงขยายไปดำเนินงานในพื้นที่ต่างๆ อย่างแพร่หลายในปัจจุบัน

ต่อมาได้มีการปรับโครงสร้างระบบราชการตามนโยบายของรัฐบาลส่งผลให้หน่วยงานระดับอำเภอถูกยุบเลิกไป ทำให้ไม่มีเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ก่อให้เกิดปัญหาในการควบคุมดูแลและให้บริการแก่ประชาชน ดังนั้น จึงมีความพยายามที่จะให้ชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบควบคุมดูแลซึ่งกันและกันเพื่อเป็นเครือข่ายประสานงานกับส่วนราชการและเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน โดยมีพื้นที่ดำเนินโครงการฯ ทุกจังหวัดทั่วประเทศ อย่างน้อยจังหวัดละ ๑ ชุมชน

The Royal Thai Government worked with the Department of Livestock Development to begin the Royal Cattle and Buffalo Bank in 2522 B.E. Initially, the Department of Livestock Development gave the bank 280 cattle and buffalo. The Royal Cattle and Buffalo Bank rented out the cattle and the buffalo to low-income farmers living on the plateaus of Prachinburi Province. The farmers could pay off the rental fee in 3 years. After that, more organizations helped fund the project. Many Royal Cattle and Buffalo Banks have been started in many provinces across Thailand.

However, the Royal Thai Government reformed the structure of provincial governments. The unit of Amphoe that oversaw the project was removed, so there no longer were civil servants to serve people. In response, the project encouraged ordinary people to take part in running the Royal Cattle and Buffalo Bank. People communicated with the governmental organizations managing the project directly. This strengthened the community. Now, the Royal Cattle and Buffalo Bank has at least one service center in each province.

ตราสัญลักษณ์ธนาคารโค-กระบือ เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ (ร.ค.บ.)

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรระยะยาวด้วยการช่วยเหลือชาวเกษตรกรที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการซื้อโค-กระบือ เพื่อใช้เป็นเครื่องทุ่นแรงสำหรับการเกษตร และเพิ่มช่องทางประกอบอาชีพให้กับราษฎรผู้อาศัยตามชนบทที่มีอาชีพหลักคือทำการเกษตรและปศุสัตว์

Objectives of the Program

The Royal Cattle and Buffalo Bank aims to improve farmers' quality of life, especially those who cannot afford to own cattle and buffalo. Cattle and buffalo help increase farm productivity. Moreover, the project wants to give farmers more opportunities to increase their incomes.

การดำเนินการโครงการ

ปัจจุบันธนาคารโค-กระบือฯ มีคณะกรรมการทั้งหมด ๓๑ คน เป็นผู้ดำเนินการ โดยมีอธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นประธาน และหัวหน้าฝ่ายโครงการดังกล่าวเป็นเลขานุการ ซึ่งกฎระเบียบต่างๆ ทั้งหมดยึดตามระเบียบกรมปศุสัตว์ ว่าด้วยการดำเนินการโครงการธนาคารโค-กระบือ เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๕๖ มีขั้นตอนดังนี้

๑. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดคัดเลือกพื้นที่หรือชุมชนที่มีการเลี้ยงโค-กระบือตามโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ ที่มีศักยภาพและมีความพร้อม อย่างน้อยจังหวัดละ ๑ ชุมชน

๒. ประชุมร่วมกับชุมชนเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการของชุมชน ควรมีผู้นำที่ชุมชนให้ความเลื่อมใสศรัทธา เช่น พระสงฆ์หรือครูอาจารย์ เป็นที่ปรึกษาหรือเป็นกรรมการด้วย ทั้งนี้คณะกรรมการของชุมชนอาจมีหลายระดับ เช่น หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด ขึ้นอยู่กับขนาดของชุมชนและจำนวนโค-กระบือของ ธ.ค.ก. ที่มีอยู่

๓. ให้คณะกรรมการจัดทำรายชื่อเกษตรกรผู้ซึ่งได้รับการสนับสนุนโค-กระบือของธนาคารประกาศไว้ ณ ที่ทำการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

๔. ให้คณะกรรมการรายงานผลการดำเนินงานของ ธ.ค.ก. ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดทราบทุกเดือน

๕. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดจัดเจ้าหน้าที่ให้บริการด้านสุขภาพสัตว์ผสมเทียมรวมทั้งปัจจัยการผลิตอื่นๆ เท่าที่จำเป็น

๖. ในกรณีเป็นชุมชนที่ยังไม่เคยได้รับการสนับสนุนพันธุ์สัตว์จาก ธ.ค.ก. ให้ดำเนินการสำรวจแล้วคัดเลือกเกษตรกรผู้มีความสมบัติตามระเบียบของ ธ.ค.ก. จากนั้นส่งแบบแสดงความจำนงให้ ธ.ค.ก. พิจารณาและสนับสนุนพันธุ์สัตว์

๗. ประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการเพื่อเป็นตัวอย่างของชุมชนอื่นในการขยายผลการปฏิบัติต่อไป

Program Management

The Royal Cattle and Buffalo Bank has 31 directors on its board. The head of the Department of Livestock Development is the executive director of the project and the project's managing director runs day-to-day operations. The operating policies of the Royal Cattle and Buffalo Bank were set out by the Department of Livestock Development for the administration of the Royal Cattle and Buffalo Bank in 2556 B.E.:

1. Each provincial livestock office chooses at least one suitable area for the Royal Cattle and Buffalo Bank in a community where farmers raise livestock.
2. Representatives from the provincial livestock office will meet with community leaders, including monks and teachers. Community leaders shall be appointed project advisors or board members. There may be project boards or sub-committees at the provincial, community, or village levels—depending on the size of the community and the number of cattle and buffalo in the community.
3. Committee or board members shall establish a registry of farmers who participate in the project and / or lend or borrow cattle and buffalo. The register shall be publicly available at community office or the community's agricultural technology center.
4. Committee members shall report the financial results of the project to the provincial livestock office monthly.
5. The provincial livestock office shall provide to the project animal healthcare, breeding, and other necessities.
6. If the community has not received breeders from the Royal Cattle and Buffalo Bank, committee members may recruit qualified farmers to accomplish this task. The farmers must then complete and send in the request form to the Royal Cattle and Buffalo Bank headquarters.
7. Committee members shall promote the project, so farmers in neighboring areas may join as well.

การเข้าร่วมโครงการธนาคารโค-กระบือ ช่วยให้เกษตรกรที่ยากจนมีโอกาสทำการเกษตรเพื่อหารายได้ด้วยตนเอง

จากนั้นสำนักปศุสัตว์จังหวัดจะติดตามประเมินผล ตรวจสอบรายงานผลดำเนินงานของ ธ.ค.ก. จากคณะกรรมการของชุมชนทุกเดือน จัดส่งเจ้าหน้าที่เข้าติดตามในพื้นที่ตามความจำเป็น ขณะเดียวกันสำนักสัตวศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยออกติดตามผลการดำเนินงานทุก ๓ เดือน เช่นเดียวกับกรมปศุสัตว์โดย ธ.ค.ก. จะติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการและร่วมแก้ไขปัญหาทุก ๖ เดือน

ผลที่คาดว่าจะได้รับคือ โค-กระบือของ ธ.ค.ก. ได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี ทำให้โครงการมีความยั่งยืน เกษตรกรไม่นำสัตว์ของ ธ.ค.ก. ไปจำหน่าย ขณะที่เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้นและมีโค-กระบือไว้ใช้แรงงาน อีกทั้งจำนวนโค-กระบือในชุมชนเพิ่มจำนวนมากขึ้น ช่วยในการรักษาสมดุลของธรรมชาติ และเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น สร้างเครือข่ายเกษตรกรในการประสานงาน และช่วยเหลือส่วนราชการ ที่สำคัญทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งมากขึ้น

The provincial livestock office shall review and evaluate each organization's financial results and project management. The provincial livestock office shall investigate issues or problems within each organization by sending an appointed investigator to that organization. The Bureau of Disease Control and Veterinary Services and the Department of Livestock Development shall perform quarterly reviews of the project's financial and management results. The Royal Cattle and Buffalo Bank Head Office shall evaluate the project's financial and management results bi-annually.

The Royal Cattle and Buffalo Bank expects to see the cattle and buffalo being well taken care of. Farmers who lease cattle or buffalo must not sell them before completing the terms of their lease and taking ownership of them. Participating farmers will earn more income and save labor, while the number of cattle and buffalo in the community increases. The ecological system of the community will improve, too. People can live sustainably, and the community will grow stronger.

เมื่อแม่พันธุ์ที่เกษตรกรเข้ายืมไปคลอดลูกตัวแรก พอมีอายุครบ ๑๘ เดือน จะต้องส่งลูกโคหรือกระบือนั้นคืนให้ ธ.ค.ก.

การให้บริการ

๑. การให้ยืมเพื่อการผลิต

การให้ยืมแม่พันธุ์โคหรือกระบือ โดยมีเงื่อนไขว่าเมื่อแม่พันธุ์คลอดลูกตัวแรกออกมามีอายุครบ ๑๘ เดือน จะต้องส่งลูกโคหรือกระบือนั้นให้ ธ.ค.ก. และลูกตัวต่อไปหลังจากนั้นถือเป็นสิทธิ์ของเกษตรกรผู้ให้บริการ ส่วนตัวแม่พันธุ์ เมื่อยืมไปใช้ครบ ๕ ปี ก็จะได้สิทธิ์ครอบครองแม่พันธุ์ที่ยืมนั้น แต่หากครบ ๓ ปี แล้วไม่มีลูกโคหรือกระบือมาคืนให้กลับธนาคาร ทางธนาคารจะรับแม่พันธุ์นั้นคืนไป (ในกรณีที่แม่พันธุ์มีปัญหาด้านระบบสืบพันธุ์ ทางธนาคารจะเลือกแม่พันธุ์ตัวใหม่ให้ไปแทน)

Royal Cattle and Buffalo Bank Services

1. Lending Female Breeders

The Royal Cattle and Buffalo Bank lends female breeders to farmers on the condition that when the first-born calf turns 18 months old, the borrower must give the calf to the Royal Cattle and Buffalo Bank. The borrowers shall own all later calves, once the loan is repaid. Upon completion of the 5-year contract, the borrower will also own the female breeder, too. If the breeder does not give birth to a calf within 3 years or otherwise has reproductive problems, the Royal Cattle and Buffalo Bank will take the breeder back and lend the borrower a new female breeder.

การเช่าซื้อโค-กระบือจาก ธ.ค.ก. มีกำหนดชำระค่าเช่าซื้อในระยะเวลา ๓ ปี โดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย